

Tvivl om, at det dog er den Vej, man maa gaa. Naar man har set, hvorledes alt har staaet stille, hvorledes alle Bestræbelser for at fremme Udviklingen af vort Forsvar have stødt paa uovervindelige Hindringer, var der jo ikke andet tilbage end at prøve enhver mulig Udvej, og en saadan kan den her foreslaaede være. Dersom det derfor er Meningen, dersom det virkelig er alle deres Hensigt, som nu komme ind i Kommissionen, at den skal være det, saa kan jeg vente mig noget godt deraf, og saa ville ganske sikkert ogsaa alle mine Meningsfæller være tilfredse med, at et Forslag som dette er blevet fremsat, og at Kommissionen bliver nedsat.

Jeg ønsker dernæst at gøre nogle Bemærkninger med Hensyn til Enkeltheder i Forslaget, og jeg vil da straks sige, at jeg finder dets Titel ret uheldig. Det er jo slet ikke rigtigt, naar der tales om „en Kommission til Ordning af Forsvarsvæsenet“. Hvis det var det, vilde jeg paa det bestemteste modsætte mig Forslaget, thi jeg vil ikke være med til at overlade nogen som helst Kommission at ordne vort Forsvarsvæsen. Jeg mener derfor, at det er en uheldig Titel, og den er tilmed i bestemt Strid med Lovforslagets eget Indhold. Thi i § 1 siges der ikke, at Kommissionen skal ordne Forsvarsvæsenet, men kun, at den skal *udrede en Plan* for Ordningen af det, og det er to meget forskellige Ting. Kommissionen skal ikke *ordne*, men den skal drøfte og foreslaa, hvorefter det bliver Lovgivningsmagten, som kommer til at bestemme, hvorledes Sagen skal udføres. Det er i Overensstemmelse hermed, naar det § 2 Lit. b. siges, at det, Kommissionen skal gøre, er „at udrede i Hovedtræk en samlet Plan“ osv. Idet jeg nævner § 2, finder jeg Anledning til at tilføje, at der ogsaa her er en underlig Uklarhed i Lovforslaget, en underlig Affattelsesmaade. Thi efter § 1 skal Kommissionen kun have een Opgave, nemlig den at udrede en Plan for Ordningen, hvorimod der i § 2 tales om to Opgaver, nemlig foruden den førnævnte ogsaa den, som nævnes i Litra a.: at tilvejebringe saa fuldstændig Oplysning som mulig om vor nuværende militære Stilling, der-

under en samlet Oversigt over den nuværende Ordning af Land- og Søforsvaret, samt en Oversigt over Beholdningernes Størrelse, Kvalitet osv. Det forekommer mig, at hvad der tales om i Lit. a. er noget, som Krigs- og Marineministeriet maa kunne lave paa 24 Timer. De militære Ministerier have jo, som alle vide, deres Sager i en udmærket Orden; man kan henvende sig til dem med en Forespørgsel om et Forretningsanliggende, og man faar et hurtigt, punktligt og nøjagtigt Svar. I den Henseende kan intet andet Ministerium maale sig med dem, hvad der muligvis ligger i den Disciplin, som hersker i disse Ministerier som Følge af, at det for en stor Del er militære Personer, der beklæde de overordnede Poster. Jeg ved altsaa ikke, hvad Meningen er med, at Kommissionen skal skaffe en Oversigt f. Eks. over Beholdningernes Størrelse og Kvalitet; det er noget, som der virkelig ikke behøver at sidde 19 Mennesker for at skaffe til Veje, da de militære Ministerier udmærket vide Besked om disse Ting og ganske simpelt kunne forelægge for Kommissionen alt, hvad der i denne Henseende forlanges. Imidlertid er dette jo kun mindre betydelige Punkter, som jeg dog mente at burde gøre opmærksom paa. — Men saa er der Spørgsmaalet om de sagkyndiges Stilling i Kommissionen. De skulle, siger den højtærede Konseilspræsident, have Medlemsret i alle Maader, men kun ikke Stemmeret. Det kan være baade godt og ikke godt. Det er godt fra det Synspunkt, som den ærede Konseilspræsident fremdrog, at det bør være ansvarsfølende Folk, som sidde i Kommissionen og stemme om Sagen; men i øvrigt forekommer det mig at være en vanskelig Stilling, man tildeler de sagkyndige. De skulle i Virkeligheden være en Slags Manufakturører for de menige Rigsdagsmedlemmer, de skulle udrede og forklare Planerne for dem; thi jeg antager ikke, at der er noget af Rigsdagens Medlemmer — undtagen maaske de militære, der i øvrigt slet ikke behøve at komme ind i Kommissionen — der vil være i Stand til noget saadant som at udrede en Plan for Forsvaret. Man kan drøfte en saadan Plan, og man kan fra mange Synspunkter have meget fornuftige Meninger om den,